

Базилевич Н. В.

Херсонський державний університет

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ ТАЕКВОНДО В СУЧАСНОМУ АНГЛІЙСЬКОМОВНОМУ СПОРТИВНОМУ ДИСКУРСІ

Статтю присвячено дослідженню особливостей вербалізації концепту ТХЕКВОНДО в сучасному англійськомовному спортивному дискурсі. Матеріалом розвідки слугували публікації, розміщені на сайтах World Taekwondo, American Taekwondo Association, American Taekwondo Foundation, Great Britain Taekwondo, Taekwondo Europe, а також статті, присвячені тхеквондо, в інтернет-версіях газет “BBC News”, “The Gardian”, “Dublin Gazette”.

Незважаючи на значну кількість сучасних лінгвістичних досліджень, направлених на виявлення різних аспектів мовної об’єктивації концептів у спортивному дискурсі, специфіка вербалізації концепту ТХЕКВОНДО в англійськомовному спортивному дискурсі ще не розглядалася ні в вітчизняних, ні в закордонних розвідках, що й зумовлює актуальність досліджуваної проблеми.

Метою статті є виявлення особливостей вербалізації концепту ТХЕКВОНДО в текстовій площині сучасного англійськомовного спортивного дискурсу.

Концепт ТХЕКВОНДО розглядається як трикомпонентна ментальна структура, що інкорпорує понятійний, національно-культурний і образний складники.

Встановлено, що понятійний компонент концепту ТХЕКВОНДО репрезентовано низкою конститутивних ознак: спорт, дисципліна самооборони, мистецтво беззбройного самозахисту, беззбройний стиль боротьби, бойове мистецтво, які відображені у словникових дефініціях імені концепту. Аналіз сайтів провідних англійських федерацій тхеквондо дозволив виявити додаткові ознаки – тренування, контактний спорт, олімпійський вид спорту, олімпійська подія.

Національно-культурний компонент концепту ТХЕКВОНДО реалізується національно маркованими лексичними одиницями, які в результаті освоєння перейшли з корейської мови у спортивну термінологію англійськомовної спільноти.

Образний компонент досліджуваного концепту актуалізується структурними й онтологічними концептуальними метафорами. Потрапивши до широкого вжитку в англійськомовному спортивному дискурсі, у результаті метафоричної концептуалізації, концепт ТХЕКВОНДО набуває нових когнітивних ознак. Концепти-кореляти ДОРОГА, ПОДОРОЖ, ОСВІТА, ВЧИТЕЛЬ, ВИЖИВАННЯ, МИРОЛЮБЕЦЬ актуалізують особливості сприйняття цього виду спорту англійськомовною спортивною спільнотою. Концепти-кореляти ДИВО, ВИДОВИЩЕ репрезентують специфіку сприйняття тхеквондо англійськомовними вболівальниками.

Ключові слова: *концепт, тхеквондо, спортивний дискурс, національно марковані лексичні одиниці, концептуальна метафора.*

Постановка проблеми. Одним із центральних термінів сучасної лінгвістичної науки є «концепт». Багатогранність природи та поліаспектність породжують розмаїття тлумачень і підходів до його вивчення. Залежно від напрямів дослідження концепт визначається як: «базова одиниця мисленнєвого коду людини» [9, с. 24], «одиниця колективного знання/свідомості <...>, що має мовне вираження і відзначена етнокультурною специфікою» [2, с. 95], «інформаційна когнітивна структура свідомості» [11, с. 318], «вмістилище узагальненого культурного смислу» [4]. «складноструктурований феномен, понятійний початок якого, проходячи через сито етнопсихологічних оцінок, органічно з’єднується з лінгвокультур-

ним» [10, с. 21]. Хоча концепт інтерпретується по-різному, спільним є те, що всі науковці розуміють його як ментальне утворення, реконструкція якого допомагає зрозуміти специфіку моделей кодування й інтерпретації інформації.

Предметом нашого дослідження є особливості мовної репрезентації концепту ТХЕКВОНДО в англійськомовному спортивному дискурсі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз лінгвістичних доробків свідчить про те, що спортивний дискурс як багатоплановий комунікативний феномен привертає увагу багатьох дослідників, як вітчизняних [1; 3; 6; 8], так і закордонних [29; 21; 22; 28; 34]. Науковці досліджують дискурсивну реалізацію концептуальних метафор

у спортивному дискурсі (I. Raffaelli, D. Katunar), розкривають окремі аспекти лексичної репрезентації концепту ФУТБОЛ у російській і німецькій лінгвокультурах (Г. Козуб, М. Ольховик), вивчають метафоричну вербалізацію концепту БАСКЕТБОЛ в українському спортивному медіадискурсі (Т. Мандич), проте вербалізація концепту ТХЕКВОНДО в англійськомовному спортивному дискурсі ще не досліджувалася.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення особливостей репрезентації концепту ТХЕКВОНДО, вербалізованого в текстовій площині сучасного англійськомовного спортивного дискурсу.

Виклад основного матеріалу. Спорт як складова частина фізичної культури є індикатором загальної культури суспільства, важливим інструментом зміцнення національного престижу на міжнародному рівні, а високі досягнення – предметом загальнодержавної гордості. Кожна країна має свої національні види спорту, тобто види спорту, «засновані на національно-культурних традиціях» [5], але далеко не всі з них набули популярності в інших державах і стали олімпійськими видами спорту. Наприклад, у більшості сучасних країн є національні команди з футболу (футбол – національний спорт Англії, з'явився у XII ст.), баскетболу (баскетбол – американський національний спорт, був винайдений у США в 1891 р.), фехтування (фехтування як мистецтво володіння шпагою і рапірою зародилося в Іспанії в XIV ст. [12]) тощо. До видів спорту, які набули популярності за межами країни-засновниці, належить і тхеквондо.

Хоча історичне коріння тхеквондо сягає приблизно двох тисяч років [31], воно набуло офіційного статусу лише в 40–50-і рр. минулого століття, тому належить до молодих олімпійських видів спорту [33]. Міжнародна Рада армійського спорту ВТФ затвердила тхеквондо як 23-й офіційний вид спорту в 1976 р. і лише у 2000 р. змагання із тхеквондо були включені в офіційну програму Олімпійських ігор у Сіднеї. Нині тхеквондо є одним із популярних олімпійських видів спорту [25; 35], яким займаються майже у 200 країнах і який налічує приблизно 70 мільйонів учасників [31].

За визначенням Чхве Хон Хі, засновника цього виду бойового мистецтва, тхеквондо означає «систему духовного тренування і техніку самооборони без зброї, поряд зі здоров'ям, а також кваліфікованим виконанням ударів, блоків і стрибків, що виконуються руками і ногами для ураження одного або кількох суперників» [37]. Тобто тхеквондо, навчаючи самооборони, формує вміння

працювати над саморозвитком інтелекту і духовності.

Результати розвідки засвідчують, що ключовим словом – репрезентантом концепту ТХЕКВОНДО в англійській мовній спільноті є запозичена з корейської мови лексична одиниця *taekwondo*. Згідно з етимологічним словником, вона увійшла вжиток у 1967 р. [19] у результаті популяризації корейського національного бойового мистецтва серед англійськомовних країн. Лексема *taekwondo* складається із трьох компонентів, кожен із яких має своє значення: *tae* перекладається як *удар*, *kwon* – *кулак*, *do* – *мистецтво, шлях, метод*.

Різні словники дають різні дефініції *taekwondo*, у яких розкриваються особливості цього виду спорту. Так, Кембриджський словник англійської мови характеризує тхеквондо як корейський вид спорту, схожий на карате, у якому спортсмени завдають ударів руками, ногами і ступнями: “*sport originally from Korea, in which people fight with arms, legs, and feet. It is similar to karate*” [13]. У спортивній енциклопедії тхеквондо тлумачиться як дисципліна самооборони: “*Taekwondo is a self defense discipline*” [18]. «Американський тлумачний словник англійської мови» Н. Вебстера визначає тхеквондо як корейське мистецтво беззбройного самозахисту: “*a Korean art of unarmed self-defense characterized especially by the extensive use of kicks*” [24]. «Оксфордський словник англійської мови» характеризує тхеквондо як корейську систему беззбройної боротьби, яка схожа на карате: “*a Korean system of fighting without weapons, similar to karate*” [27].

Аналіз словникових дефініцій дозволив виявити, що понятійний компонент концепту ТХЕКВОНДО актуалізований такими конститутивними характеристиками, як: спорт, дисципліна самооборони, мистецтво беззбройного самозахисту, беззбройний стиль боротьби, бойове мистецтво, які відображені у словникових дефініціях поняття «концепт».

Аналіз сайтів провідних англійськомовних федерацій тхеквондо (World Taekwondo, American Taekwondo Association, American Taekwondo Foundation, Great Britain Taekwondo, Taekwondo Europe) дозволив виявити додаткові ознаки – тренування, боротьба, контактний спорт, олімпійський вид спорту, олімпійська подія, які репрезентовано лексичними одиницями: *training, combat, contact sport, Olympic sport, Olympic event*.

Концепт ТХЕКВОНДО у своїй змістовій структурі має національно-культурний компонент, що виявляється на рівні національно маркованих

лексичних одиниць, які в результаті освоєння увійшли у спортивну термінологію англomовної спільноти. Свідченням цього є той факт, що корейська мова зазвичай використовується для команд, наказів і рухів під час традиційних тренувань тхеквондо. Вивчення корейської термінології як частини практики тхеквондо покращує опанування спортсменами цього корейського бойового мистецтва, дає змогу познайомитися з елементами корейської історії та культури.

У контексті дослідження виявлено такі групи національно маркованих лексичних одиниць:

– лексичні одиниці на позначення спортивних подій: *kyorugi (gyeorugi) / спаринг, room-sae / пумсе; gyeokpa / розбивання різних предметів руками або ногами;*

– лексичні одиниці на позначення 8-ми учнівських формальних комплексів – *Taegeug (Тегук)*. *Taegeug* дослівно перекладається як «Велика межа» і є однією з основних категорій східної філософії, яка тісно пов'язана з концепцією восьми триграм. Триграми символізують цикл безперервних змін, які постійно відбуваються як із самою людиною, так і зі світом, що її оточує. Графічно вісім триграм являють собою різні комбінації трьох рисок (безперервні та переривані). Кожна триграма символізує певні процеси та стани, наприклад, Пумсе № 1 – *Taegeuk Il Jang / Тегук Іль Джан* (три рівні лінії) – має символ Кеон, який зображає небо і сонце й уособлює силу неба та джерела творення;

– лексичні одиниці на позначення назв 9-ти рівнів чорного поясу (*Yudanja series*), наприклад: *Koryu (Goryeo, або Корюе)* – це назва першого дана, у перекладі означає «вчена людина», що є символом мудрої людини.

У групу національно маркованих лексичних одиниць також входять лексичні одиниці на позначення назв числівників, які використовуються для рахунку під час тренувань, назв основних стійок, назв ударів, назв рівнів завдання ударів, назв блоків, назв основних команд, назв уніформи, спортивного спорядження для занять тхеквондо.

У процесі нашого дослідження було встановлено, що концепт ТХЕКВОНДО, який потрапив до широкого вжитку в англomовному дискурсі, у результаті метафоричної концептуалізації, набуває нових когнітивних ознак, які актуалізують особливості сприйняття цього виду спорту англomовною спортивною спільнотою. Найбільш поширеними є структурні метафори, у яких концепт ТХЕКВОНДО «структурується в термінах інших концептів» [22, с. 15]. Так, корелятами кон-

цепту ТХЕКВОНДО виступають концепти *WAY / ДОРОГА, JOURNEY / ПОДОРОЖ, SURVIVAL / ВИЖИВАННЯ*.

Розглянемо структурні метафори, у яких концепт ТХЕКВОНДО виступає цільовим доменом. У базовій концептуальній схемі *TAEKWONDO IS A WAY / ТХЕКВОНДО Є ДОРОГА* дорога є універсальною метафорою, що реалізує устремління спортсмена, напрямок його руху до наміченої цілі. Ця метафора є когнітивною основою розширеної концептуальної метафори *TAEKWONDO IS A WAY OF LIFE / ТХЕКВОНДО Є ЖИТТЄВА ДОРОГА* у результаті появи додаткового концептуального складника *life*. Концептуальна метафора *ТХЕКВОНДО Є ЖИТТЄВА ДОРОГА* актуалізує цінність тхеквондо як виду спорту, який допомагає спортсмену упорядкувати та систематизувати його життя, ставити серйозні цілі й досягати їх, наприклад: *To the traditional, committed practitioner of taekwondo – to a taekowndoist – it is nothing less than a way of life* [38].

Концептуальна метафора *ТХЕКВОНДО Є ВИЖИВАННЯ* є результатом когнітивної операції ситуативного мапування, яку слідом за Л. Белеховою розуміємо як мапування ситуацій або подій, які відбуваються в царині джерела, на аналогічні сутності царини мети словесного образу. Метафора *ТХЕКВОНДО Є ВИЖИВАННЯ* актуалізує значущість цього виду спорту, який розвиває у спортсменів уміння та навички виживання в екстремальних ситуаціях. Прийоми, яким тхеквондисти навчаються під час тренувань, вони зможуть використовувати для захисту власного життя в особливо небезпечних ситуаціях, тому що тхеквондо – це комбінація фізичних дій та психологічних настанов для самозахисту. Саме ця ознака вирізняє тхеквондо серед багатьох інших олімпійських видів спорту, наприклад: *What makes Taekwondo different from these is that it is an activity for survival in extremely antagonistic situations* [80].

Концептуальна метафора *ТХЕКВОНДО Є ПОДОРОЖ* є результатом атрибутивного / ознакового аналогового мапування (термін за Л. Белеховою – Н. Б.) спільних ознак концепту *ТХЕКВОНДО* (концептуального референта) з концептуальним корелятом *ПОДОРОЖ*. Заняття тхеквондо, як і подорож, насичені різноманітними подіями: у спорті – це зустрічі із цікавими суперниками, кваліфікованими тренерами, це також змагання, тренування. Як маршрут подорожі залежить від цілей того, хто подорожує, так і результати у спорті залежать від цілеспрямованості спортсмена, наприклад: *This is the beginning*

of your very personal journey – where the road takes you is up to you. Competing, coaching, volunteering – anything is possible [36].

Концептуальна метафора ТХЕКВОНДО Є ОСВІТА є результатом релятивного аналогового мапування (термін за Л. Белеховою – Н. Б.), тобто переносу причинно-наслідкового характеру, у результаті чого в царинах джерела (ТХЕКВОНДО) і мети (ОСВІТА) простежуються схожі події/стани: методи, які використовує тренер, формують знання й уміння спортсмена. Цілеспрямована діяльність тренера направлена також на передачу його власних знань і на вдосконалення умінь і навичок спортсменів. Отже, навчаючись цьому виду спорту, тхеквондист отримує знання, набуває умінь і навичок для практичного застосування, тому що тхеквондо є одним із найбільш систематизованих і науково обґрунтованих бойових мистецтв світу, наприклад: *“It’s skill. <...> it’s an education. It’s not just simply entertainment”*, *Grandmaster Doug Cook, the president and CEO of the United States Taekwondo Association says* [17].

Аналіз дискурсивних контекстів реалізації концепту ТХЕКВОНДО дозволив виявити, що корелятами концепту ТХЕКВОНДО також виступають концепти ДИВО та ВИДОВИЩЕ, які актуалізують особливість сприйняття цього виду спорту вболівальниками. Концептуальна метафора ТХЕКВОНДО Є ОЛІМПІЙСЬКЕ ДИВО, наприклад: *Many people know taekwondo only as an Olympic oddity* [17], об’єктивує такі когнітивні ознаки концепту ТХЕКВОНДО, як оригінальність, феєричність, актуалізує особливість сприйняття глядачами першої появи цього виду спорту на літніх Олімпійських іграх у 1988 р. в Сеулі (Південна Корея), коли тхеквондо було представлене як демонстраційний вид спорту. На церемонії відкриття ігор відбулася масова демонстрація тхеквондо: сотні дорослих та дітей в унісон виконували спеціальні рухи.

Концептуальна метафора ТХЕКВОНДО Є ВИДОВИЩЕ, наприклад: *The biggest attraction of the festival will be a taekwondo demonstration* [14]; *the high-octane tag-team format that has quickly become one of the most exciting spectacles for taekwondo fans* [30], репрезентує такі когнітивні ознаки концепту ТХЕКВОНДО, як яскравість, драматичність, видовищність. Швидкі, динамічні та гармонійні рухи спортсменів, технічні різноманітні удари (Ап Чагі, Толі Чагі, Наре Чагі, Фуріо Чагі, Твіт-Фуріо Чагі й інші) роблять цей вид спорту яскравим та вражаючим. Уважається, що швидкість є однією з головних рис мен-

тальності південних корейців, які пояснюють цей феномен культурою ppalli-ppalli [7; 16]. Практика ppalli-ppalli – це не просто ознака буденного життя корейців, бистрота/стрімкість глибоко закладена в їхній свідомості як основна цінність [16].

Згідно із Дж. Лакоффом та М. Джонсоном, наш досвід взаємодії з фізичними об’єктами створює основу для надзвичайно широкого спектра онтологічних метафор, тобто способів перегляду подій, діяльності тощо як сутностей [23, с. 26]. У цьому разі «персоніфікація» є загальною категорією, яка репрезентує широкий спектр метафор, що ґрунтуються на специфічних властивостях людини. Розглянемо декілька прикладів онтологічних метафор, які структурують концепт ТХЕКВОНДО в термінах людини.

Концептуальна метафора ТХЕКВОНДО Є ВЧИТЕЛЬ актуалізує знання про тхеквондо як одне із системних традиційних корейських єдиноборств, що формує не лише фізичні навички ведення бойових дій. Ця дисципліна зміцнює дух спортсменів, їхнє життя шляхом тренування тіла й розуму, вчить бути скромними та толерантними, тобто тхеквондо виконує роль вчителя, наприклад: *Taekwondo has taught me humility and tolerance* [26].

Когнітивні ознаки тхеквондо – миролюбність, миротворчість, об’єктивуються концептуальною метафорою ТХЕКВОНДО Є МИРОЛЮБЕЦЬ, наприклад: *“Yes, so the sport of taekwondo can show the world that we asking for peace and we don’t want war, we want to live as one with the rest of the world”*, he said [32].

Соціальні когнітивні ознаки досліджуваного концепту актуалізуються концептуальною метафорою ТХЕКВОНДО Є ІСТОТА, яка реалізується предикативними одиницями (*to announce, may face*), що репрезентують дії членів асоціації тхеквондо, які відчують певні емоції (*delighted*), роблять заяви: *In partnership with World Taekwondo, British Taekwondo are delighted to announce we are hosting a World Taekwondo Online International Coach Certification Course Level 1* [39]; стикаються із проблемами: *Taekwondo may face a challenge from the eight sports under consideration* [20]; прагнуть гармонійного зростання та вдосконалення життя: *Taekwondo pursues harmonious growth and improvements of life through its unique activities* [38].

Висновки і пропозиції. Отже, у результаті дослідження мовних засобів реалізації концепту ТХЕКВОНДО в англійськомовному спортивному дискурсі реконструйовано понятійний, національно-культурний та образний складники

досліджуваного концепту. Встановлено, що понятійний складник концепту ТХЕКВОНДО актуалізує семантичні ознаки, які відображені у словникових дефініціях імені концепту. Національно-культурний складник об'єктивується національно маркованими лексичними одиницями, що репрезентують елементи корейської історії та культури. Образний складник концепту ТХЕКВОНДО актуалізований концептуальними метафорами, серед яких найбільш продуктив-

ними є структурні й онтологічні метафори, які об'єктивують специфіку сприйняття концепту ТХЕКВОНДО англомовною спортивною спільнотою.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів порушеної проблеми. Перспективою дослідження може бути також порівняльний аналіз засобів вербального втілення концепту ТХЕКВОНДО в українському й англомовному спортивних дискурсах.

Список літератури:

1. Бабенко О., Шекера О. Спортивний інтернет-дискурс як предмет лінгвістичного дослідження. *Молодий вчений*. 2017. № 11 (51). С. 178–181. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/43.pdf> (дата звернення: 23.06.2021).
2. Воркачев С. Методологические основания лингвоконцептологии. *Теоретическая и прикладная лингвистика*. 2002. Вып. 3. С. 79–95.
3. Гаврилюк О. Комунікативні стратегії і тактики спортивних коментарів (на прикладі висвітлення world cup 2018 в англомовних ЗМІ). *Молодий вчений*. 2018. № 11 (63). С. 308–314.
4. Жайворонок В. Знаки української етнокультури : словник- довідник. Київ, 2006. 703 с.
5. Закон України про фізичну культуру і спорт. Ред. від 1 січня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (дата звернення: 24.06.2021).
6. Козуб Г. Лексическая репрезентация концепта ФУТБОЛ в русской и немецкой лингвокультурах. *Наукові записки*. Серія «Філологічні науки». Кропивницький, 2018. Вип. 164. С. 94–99.
7. Кроуфорд М. Як це вдалося Південній Кореї? Можливо, справа – у культурі швидкості. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-tra-44769925> (дата звернення: 24.06.2021).
8. Мандич Т. Метафорична вербалізація концепту БАСКЕТБОЛ. *Південний архів (філологічні науки)*. 2021. № 86. С. 17–21. DOI: 10.32999/ksu2663-2691/2021-86-2.
9. Попова З., Стернин И. Когнитивная лингвистика. Москва, 2007. 226 с.
10. Приходько А. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя, 2008. 332 с.
11. Селіванова О. Світ свідомості в мові : монографія. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.
12. Феҳтування. URL: <https://sites.google.com/site/myfehtuvanna2002/istoria-fehtuvanna> (дата звернення: 28.06.2021).
13. Cambridge dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0> (дата звернення: 15.06.2021).
14. Chakraborti S. Indo-Korean Taekwondo festival to be held in Kolkata. *Times of India*. URL: http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/73700839.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst (дата звернення: 20.06.2021).
15. Chovanec J. The Discourse of Online Sportscasting. John Benjamins Company, 2018. 303 p.
16. Crawford M. South Korea's unstoppable taste for haste. *BBC. Travel*. URL: <https://www.bbc.com/travel/article/20180708-south-koreas-unstoppable-taste-for-haste> (дата звернення: 16.06.2021).
17. Donovan J. Taekwondo: the "Sport" of mastering self-control. 2019. URL: <https://entertainment.howstuffworks.com/taekwondo-sport-mastering-self-control.htm> (дата звернення: 17.06.2021).
18. Encyclopedia. URL: <https://www.encyclopedia.com/sports/sports-fitness-recreation-and-leisure-magazines/taekwondo#> (дата звернення: 15.06.2021).
19. Etymological dictionary. URL: https://www.etymonline.com/word/tae%20kwon%20do#etymonline_v_24606 (дата звернення: 15.06.2021).
20. Global body pledges fair fight. URL: <https://sports.ndtv.com/olympics-2012/global-body-pledges-fair-fight-1550549> (дата звернення: 20.06.2021).
21. Hutchins B. Media Sport: Practice, Culture and Innovation. *Media International Australia*. 2015. V. 155. Issue 1. P. 66–69.
22. Hutchins B., Rowe D. Digital Media Sport. New York, 2016. 274 p.
23. Lakoff G., Johnsen M. Metaphors we live by. London, 2003.
24. Merriam-Webster Dictionary. URL: Merriam-Webster, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/tae%20kwon%20do> (дата звернення: 24.06.2021).

25. Most Popular Martial Arts. URL: <https://www.topendsports.com/sport/martial-arts/popular.htm> (дата звернення: 29.06.2021).
26. Nigeria fighter: Taekwondo has taught me humility and tolerance. URL: <https://www.bbc.com/news/av/world-africa-53614695> (дата звернення: 29.06.2021).
27. Oxford dictionary. URL: <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/tae-kwon-do?q=tae+kwon+do> (дата звернення: 25.06.2021).
28. Piggin J. Discourse Analysis and its Application to Sport Policy Analysis. In *Routledge Handbook of Sport Policy*, 2013. P. 23–32. URL: <https://www.routledgehandbooks.com/doi/10.4324/9780203807217.ch3> (дата звернення: 20.06.2021).
29. Schirato T. 2013. *Sports Discourse*. London, 2013. 224 p.
30. Taekwondo's team spirit heading to the YOG. URL: <https://olympics.com/en/news/taekwondo-s-team-spirit-heading-to-the-yog> (дата звернення: 25.06.2021).
31. Tae kwon-do is a 2000 year old martial art from korea often called korean karate. URL: https://www.masterotkd.com/text_columns/ (дата звернення: 15.06.2021).
32. Taekwondo: Matial arts for peace in Afganistan. URL: <https://www.dawn.com/news/718799/taekwondo-martial-arts-for-peace-in-afghanistan> (дата звернення: 24.06.2021).
33. Top 5 Most Popular Martial Arts in the World. URL: <https://www.uplifterinc.com/most-popular-martial-arts> (дата звернення: 24.06.2021).
34. The discourse of sport. analyses from social linguistics / Edited by D. Caldwell et al. 2018. 280 p.
35. The Top 20 Most Popular Martial Arts in the United States. URL: <https://medium.com/analytics-vidhya/boxing-mma-brazilian-jiu-jitsu-how-do-americans-fight-b6aba2692cb5> (дата звернення: 24.06.2021).
36. USA Taekwondo. URL: <https://www.teamusa.org/usa-taekwondo/v2-getting-started-in-taekwondo> (дата звернення: 27.06.2021).
37. Wikipedia. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 20.06.2021).
38. What is taekwondo? URL: <https://www.teamusa.org/USA-Taekwondo/V2-Getting-Started-in-Taekwondo/What-is-Taekwondo> (дата звернення: 19.06.2021).
39. Wonderful Experience of the Traditional Korean Martial Art. URL: <http://www.fedu.uec.ac.jp/~s08liang/TKD.html> (дата звернення: 19.06.2021).
40. WT online coaches course. URL: <http://www.gbtaekwondo.co.uk/wt-online-coaches-course/> (дата звернення: 28.06.2021).

Bazylevych N. V. VERBALISATION OF THE CONCEPT TAEKWONDO IN MODERN ENGLISH-LANGUAGE SPORTS DISCOURSE

The article aims to identify the specific features of the concept TAEKWONDO verbalization in contemporary English-language sports discourse. The study covers the taekwondo texts selected from websites of World Taekwondo, American Taekwondo Association, American Taekwondo Federation, Great Britain Taekwondo, as well as the articles dedicated to taekwondo from BBC News, The Guardian, Dublin Gazette. Despite the significant amount of modern linguistic research aimed at identifying the features of linguistic objectification of the concepts in the sports discourse, the specifics of linguistic representation of the concept TAEKWONDO has not been studied yet in domestic and foreign linguistics, which determines the importance of the research problem. The aim of the article is to identify the aspects of verbalization of the concept TAEKWONDO in modern English-language sports discourse. The concept of TAEKWONDO is viewed as a three-component mental structure that incorporates notional, national and cultural, and figurative components. It is established that the notional component of the concept Taekwondo is represented by a number of constitutive characteristics: sport, martial art, system of unarmed self-defense, discipline of self-defense, which are reflected in the dictionary definitions of the concept name. Analysis of the sites of the leading English-speaking taekwondo federations revealed additional characteristics – training, combat, contact sport, Olympic sport, Olympic event. The national and cultural component of the concept TAEKWONDO is represented by nationally marked lexical units, which had been taken over from the Korean language by the English-speaking community in the course of time. The figurative component of the studied concept is actualized by structural and ontological conceptual metaphors. Due to metaphorical conceptualization the concept TAEKWONDO acquires new cognitive features. It is structured in terms of concepts ROAD, TRAVEL, EDUCATION, TEACHER, SURVIVAL, PEACEMAKER which actualize the peculiarities of the perception of this sport by the English-speaking sports community. The concepts MIRACLE, SPECTACLE represent the specifics of the perception of taekwondo by its English-speaking fans.

Key words: *concept, taekwondo, sports discourse, nationally marked lexical units, conceptual metaphor.*